

Ravagile ciumei în vremea lui William Shakespeare și cum i-a inspirat acestuia opera, de la Romeo și Julieta^{*)} la Macbeth.

---

^{*)} **Romeo și Julieta** este o tragedie scrisă de William Shakespeare despre soarta a doi îndrăgostiți care luptă împotriva prejudecătilor sociale, a urii între familii, a ambiției vanitoase și a destinului. Tragedia celor doi adolescenți, fatal îndrăgostiti unul de altul este probabil cea mai cunoscută piesă a Bardului, unul dintre succesele sale timpurii, fiind considerată cea mai tipică poveste de dragoste a Renasterii.

Piesa începe într-o piață publică din Verona unde Samson și Gregorio poartă discuții despre ura lor față de familile rivale. Aceștia încep să se lupte. Apoi își face apariția și Benvolio care încearcă să-i despartă, dar lupta continuă o dată ce vine și Tybalt. Toți aceștia au fost convinși să renunțe la conflict de către copiii celor două familii. Apoi Lady Montague întrebă de Romeo, iar Benvolio și Montague își fac planuri pentru a-l face să renunțe la iubirea care-l mistuie.

În scena a doua a actului 1, Paris îi spune lui Capulet că vrea să se întoare cu Julieta, dar acesta nu renunță ușor. Romeo află de la servitorul lui Capulet că va avea loc o petrecere la palat și se hotărăște să participe la aceasta. Julieta este anunțată de mama sa că Paris dorește să o ia în căsătorie, dar ea refuză. La petrecerea organizată de Capulet, Romeo alături de Mercutio și Benvolio își face apariția. Purtând însă măști, Romeo reușește să vorbească cu aleasa inimii sale și chiar să o sărută. După acest moment, cei doi prieteni de care era însoțit Romeo, află că acesta s-a stăcurat în grădina Capuletilor pentru a vorbi cu Julieta. În urma acesteia, Romeo pleacă la părintele Lorenzo pentru a-l ruga să-i cunune pe cei doi îndrăgostiți.

Mai târziu, cei trei prieteni discută între ei, dar sunt întrerupți de doica Julietei care vrea să se asigure că planurile lui Romeo sunt cât se poate de sincere. După ce află acest lucru, ea îi spune Julietei, care se duce la părintele Lorenzo pentru a se spovedi. Aici, ea se întâlnește cu alesul inimii sale cu care se șî cunună.

Dupa aceasta, într-o piață publică are loc o confruntare cu spada între Romeo și Tybalt, iar Mercutio, încercând să-i despartă, este omorât de rivalul lui Romeo. În final, ucigașul îl provoacă din nou la duel pe Romeo, dar este omorât de acesta. Despre această întâmplare află printul și Lady Capulet, care hotărăsc ca Romeo să plătească cu propria-i viață pentru faptele sale. Apoi are loc o discuție între doică și Julieta în care doica dezaproba atitudinea pozitivă a fetei în privința „ucigașului” vărului ei Tybalt.

Între timp, Romeo se ascunde în chilia părintelui Lorenzo, dar este urmărit de doică până acolo. Aceasta îi dă un inel din partea Julietei și-i spune care îi este starea. Totodată, Capulet și Paris pun la cale căsătoria acestuia din urma cu Julieta. După toate acestea, Julieta vorbește cu mama sa despre planurile tatălui ei de a o căsători cu Paris. Tatăl său află și se ceartă cu ea. Între timp, doica încearcă să o convingă să se marite cu nobilul, deoarece Romeo va muri sigur. După cea ceață cu părintii, Julieta se duce să se spovedească părintelui Lorenzo, care o sfătuiește să se mărite cu Paris miercuri, iar înainte de noaptea nunții să bea licoarea din sticluță pe care i-o va da el, care va da impresia ca este moartă, dar ea se va trezi după 24 de ore.

În ziua nunții, în timp ce pregăririle erau în toi și toți membrii familiei împreună cu servitorii sunt ocupați, Julieta bea conținutul sticlei și este găsită de doică în pat, toți membrii familiei fiind anunțați, nuntă nemaiputând avea loc. Romeo, fiind anunțat de Balthazar că iubirea lui este moartă, cumpără de la un farmacist o sticlă de otrăvă și pleacă într-acolo. După înmormântarea Julietei în cavoul familiei, Romeo se bate cu Paris și-l omoară. Între timp, părintele Lorenzo încearcă să ajungă la timp pentru a-l vesti pe Romeo că totul este o înscenare, însă stând de vorbă cu Balthazar, ajunge prea târziu și-l găsește pe băiat întins la podea, otrăvit. Julieta se trezește și văzându-l pe Romeo întins și nemăscat, se sinucide cu pumnalul iubitului ei. Toți membrii ambelor familii descoperă corporile neînsuflețite și află de la Lorenzo tot ce s-a întamplat. În final, cele două familii se împacă ajungând la concluzia că ura lor a dus la moartea lui Romeo și a Julietei. Piesa se termină cu o elegie pentru îndrăgostiti: "Pentru că nu a fost niciodată o poveste de mai mult vai/Decât cea Julieta și al ei Romeo."

Sursa: https://ro.wikipedia.org/wiki/Romeo_%C8%99i_Julieta

By BEN COHEN
MARCH 10, 2020

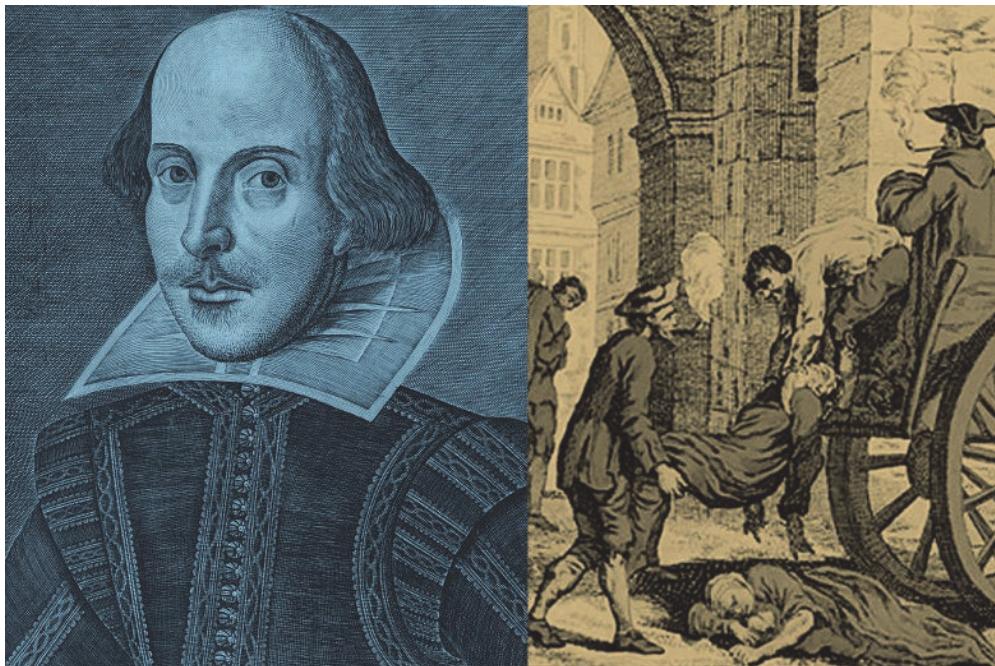

Photo illustration by Slate. Photos by Beinecke Rare Book & Manuscript Library, Yale University/Martin Droeshout/Wikipedia and Theloveforhistory.com.

Supraviețuind ciumei, Bardul a făcut referință la ea în unele dintre cele mai faimoase piese ale sale și chiar a profitat de ea.

Acesta este un extras adaptat din carte *The Hot Hand: The Mystery and Science of Streaks* de Ben Cohen. Copyright © 2020 de Ben Cohen. De la Custom House, William Morrow / HarperCollins Publishers.

Aici începe ciuma.

Ciuma a șters o porțiune considerabilă din acest oraș. Cine a trăit și cine a murit, a fost se pare, o chestiune de șansă. Ciuma putea să decimeze o familie și să crute familia de alături. Într-o casă de pe un drum numit strada Henley, de exemplu, era un cuplu Tânăr care pierduse deja doi copii în urma valurilor anterioare ale ciumei, iar fiul lor nou-născut avea 3 luni când au încuiat ușile și au etanșat ferestrele pentru ca ciuma să nu le mai invadese casa din nou. Știau din experiența lor nefericită că în special bebelușii erau vulnerabili la această boală morbidă. Au înțeles, probabil mai bine decât oricine de pe strada Henley, că ar fi un miracol dacă ar supraviețui. Când ciuma a dispărut din această mică așezare engleză - orașelul Stratford-upon-Avon, cuplul a răsuflat ușurat că băiatul lor era încă în viață. Numele lui era William Shakespeare.

Este posibil ca Shakespeare să fi dezvoltat imunitatea la ciumă datorită expunerii încă de când era mic, dar aceste speculații au început să apară secole mai târziu și doar pentru că ciuma era un pentru Shakespeare. „*Ciuma a fost singura cea mai puternică forță care i-a modelat viața, lui și contemporanilor săi*”, a scris Jonathan Bate, unul dintre numeroșii săi biografi. Ciuma a fost, în mod natural, un subiect tabu pentru o mare parte din cariera de scriitor a lui Shakespeare. Deși era în mintea tuturor, nimeni nu putea să vorbească despre asta. Londonzii mergeau la teatrele din oraș, evadând temporar de spaimea molimei. O piesă despre ciuma era la fel de atractivă ca și când te-ai fi uitat la un film despre un accident de avion, aflat în zbor.

Dar ciuma a fost și arma secretă a lui Shakespeare. Nu a ignorat-o. Dimpotrivă, profitat de ea.

Un exemplu al acestui fenomen curios este Romeo și Julieta. Practic este imposibil să apreciezi natura reală a piesei, când o citești pentru prima dată. Deci, să o facem acum!. Probabil îți amintești scenariul tragediei: Romeo și Julieta se nasc în familii rivale; ei se îndrăgostesc; Romeo și Julieta mor. Dar îți amintești cum s-a întâmplat? Poate nu. Știai că ciuma este ceea cea care în cele din urmă îi separă pe Romeo și Julieta? Pariez că nu. Poate îți amintești vag singura mențiune explicită despre ciumă din întreaga piesă: „O ciumă a ambelor case! ” (*A plague o' both your houses*) spune Mercutio pe patul de moarte^{*)}. Dar ciuma este de fapt peste tot în Romeo și Julieta.

Ciuma este motivul care transformă cea mai frumoasă poveste de dragoste spusă vreodată, într-o tragedie

La o altă moarte asistăm în Actul 3 din Romeo și Julieta: o crimă! Romeo l-a ucis pe Tybalt, vărul Julietei, care ar fi trebuit să se căsătorească cu Paris, numai că aceasta era îndrăgostită de Romeo. Aceasta este o problemă, deoarece familia lui Romeo este dușmanul de moarte al familiei Julietei. Este de asemenea o problemă, faptul că Romeo este acum alungat după uciderea lui Tybalt. Julieta nu știe ce să facă. Când se întoarce spre Friar Laurence, el hotărăște că există o modalitate de a pune capăt acestui conflict: căsătoria lui Romeo cu Julieta. Pune la cale un plan prin care îi cere Julietei să bea o poțiune care o va adormi atât de mult, încât familia ei va crede că este moartă. În același timp, părintele Laurence va ticiu o scrisoare în care va explica schema inedită, iar părintele John va trebui să-l predea scrisoarea lui Romeo în orașul Mantua. Romeo va veni pe ascuns, o va lua pe Julieta și vor fugi împreună departe, unde se vor căsători și vor trăi fericiti până la adânci bătrâneți.

A fost un plan groaznic, care nu a fost pus în practică - dar nu din motivele pe care le-ați putea aștepta. Julieta bea poțiunea. Familia ei crede că a murit. Romeo se strecoară înapoi ca să o ia. Până acum, este bine. Dar întregul scenariu de destramă din cauza a ceea ce ar fi trebuit să fie cea mai sigură parte a acestui plan ridicol: părintele John nu ajunge niciodată la Mantua, iar scrisoarea părintelui Laurence nu ajunge niciodată lui Romeo. Ce urmează, reprezintă o serie de evenimente extrem de nefericite. Romeo crede că Julieta este moartă. Își ia viața singur. Julieta se trezește din falsa moarte și află că Romeo a murit de-adesea. Se omoară și ea.

N-a fost niciodată o poveste mai tristă decât aceasta despre Romeo și Julieta.

Haideți să redăm câteva scene și să citim cum i-a explicat fratele Ioan fratelui Laurence de ce nu a ajuns niciodată la Mantua. Conversația lor dezvăluie modul în care întreaga schemă nebunească s-a destrămat.

.....

---

^{*)} Mercutio acuză cele două familii de evenimentele care au condus la moartea lui. După cum se dovedește, în următoarele ore, ambele familii vor suferi mai mult decât pentru partea fiecăreia de tragedie.

Peste tot unde a pus stăpânire pesta infecțioasă, se sigilau ușile ... / Aşa de mare era teama de infecție

De ce părintele John nu i-a trimis lui Romeo scrisoarea de la părintele Laurence? Pentru că se afla în carantină. Romeo și Julieta sunt predestinați, odată ce sunt loviți indirect de ciumă. Ciuma este motivul care transformă cea mai faimoasă poveste de dragoste spusă vreodată, într-o tragedie.

Acest schimb s-a terminat înainte ca majoritatea copiilor (de liceu) care au citit piesa, să realizeze ce s-a întâmplat. Și totuși, întreaga piesă se transformă la această singură scenă. Poate vă întrebăți cum se poate ca ciuma să fie cheia din *Romeo și Julieta* și poate nu ați știut până în acest moment. După cum se va dovedi, acesta era și scopul. Shakespeare în mod intenționat a ales acest motiv. A scris într-un limbaj voalat, deoarece subtextul ar fi fost evident atunci. Menționând ciuma a fost echivalentul Shakespearean de a pune capăt unui tweet cu „Sad!” Nu a fost necesară nicio explicație suplimentară. „era omniprezentă”, spune James Shapiro, profesor la Columbia University,. „Toată lumea la acea vreme ar fi știut exact ce însemnau acele una sau două rânduri.”

Dar această referință subtilă din *Romeo și Julieta* n-a fost nimic în comparație cu modul în care Shakespeare va folosi ciuma mai târziu în cariera sa.

De la începutul anului 1605 și până la sfârșitul anului 1606, cercetătorii cred că Shakespeare a scris *regele Lear*, *Macbeth* și *Antonio și Cleopatra*.

...

Sursa: <https://slate.com/culture/2020/03/shakespeare-plague-influence-hot-hand-ben-cohen.html>

